

Kladeňáček

10/ 2023

**Časopis Oblastní odbočky Kladno
SONS ČR, z. s.**

Vydává:

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

Oblastní odbočka Kladno

Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Tel. 312 684 134, mob. 774 827 030

e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

**Časopis vychází pro vnitřní potřebu členů Oblastní odbočky
SONS ČR, z. s. Kladno a jejích příznivců.
Je neprodejný.**

Kdo jsme:

Nejsme organizace, která za nevidomé rozhoduje a jedná, jsme nevidomí občané, kteří rozhodují a jednají sami za sebe.

Co nabízíme:

- základní poradenství v problematice zrakového postižení a kompenzačních pomůcek
- informace o službách, které poskytuje SONS ČR, z. s.
- klubová činnost: přednášky, besedy, společná setkání
- sportovní aktivity: zvuková střelba, stolní tenis Showdown, bowling, plavání
- společenské aktivity: divadlo, pravidelné zábavné akce
- poznávací zájezdy jednodenní, víkendové
- rekondiční pobyty s tematickým zaměřením

Kde nás najdete:

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, z. s.

Oblastní odbočka Kladno

Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Tel. 312 684 134, mobil 774 827 030

e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

Úřední hodiny:

Pondělí a čtvrtek 9:00 – 13:00 hodin

Po předchozí domluvě lze i jindy.

Pracovnice:

Petra Kašánková

mobil 733 268 111

e-mail: kladno-odbocka@sons.cz

Rada oblastní odbočky:

Předseda: Antonín Bozděch

Místopředsedkyně: Hana Kuncová

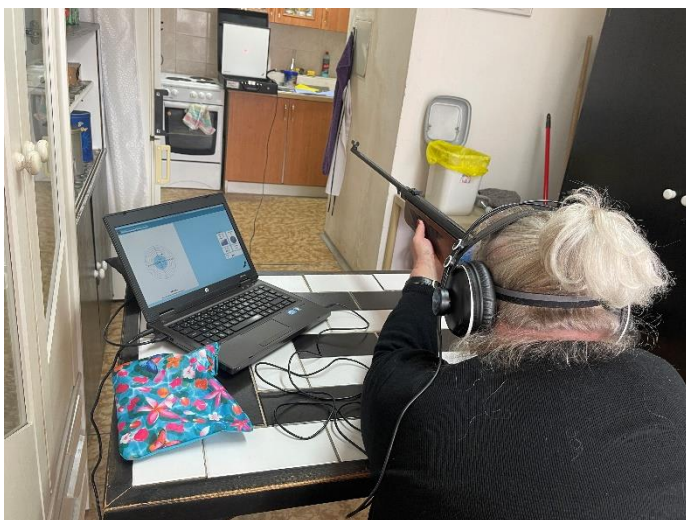
Časopis naleznete na www.sons.cz/kladno a www.sonskladno.cz.

Zprávy o dění v naší odbočce v měsíci říjnu 2023

Zvuková střelba – sobota 7. října 2023, od 14:00 do 18:00 hodin

Akci bylo možné uspořádat díky pomoci pana Tomáše Trnky a paní Martiny Policarové, kteří k nám přijeli až z Prahy a přivezli vybavení na zvukovou střelbu z pušky a pistole.

Pan Trnka nám pověděl informace o současném dění v oblasti zvukové střelby.

Následně se z členů díky instruktáži a pomoci pana Trnky a u některých přirozeným talentem stali zruční střelci, všichni se navzájem podporovali a radovali z výsledků a celá akce se tak nesla v příjemné a veselé atmosféře.

V sobotu 21. října 2023 se měl konat výlet do Prahy na Petřín, akce byla zrušena z důvodu nepříznivé předpovědi počasí a dřívějšího odhlášení účastníků ze zdravotních důvodů.

V letošní sbírkové dny naši odbočku podpořili dobrovolnou účastí tři dvojice studentů ze Střední školy designu a řemesel Kladno, dvě dvojice studentů z Gymnázia Václava Beneše Třebízského, Slaný a náš pan předseda Antonín Bozděch s paní Evou Vaňkovou.

Za mediální podporu a zveřejnění konání sbírkových dnů Bílé pastelky děkujeme Statutárnímu městu Kladnu, panu Varvařovskému a jeho Kladenským listům a Kladenskému deníku.

Děkujeme všem dobrovolníkům za jejich snahu, vedení obou škol za uvolnění studentů z výuky a rodičům, že souhlasili s účastí svých dětí na této třídenní akci, během níž se dvojicím podařilo vybrat celkem 7421,- Kč.

Informace z právní poradny SONS 10/2023

Aktuality

1. září prezident podepsal změnu zákona o důchodovém pojištění. Zpomalí se valorizace důchodů, zvýší se minimální starobní důchod a zpřísní se podmínky pro odchod do předčasného starobního důchodu.

Řádná valorizace se od ledna 2025 mění v tom, že se má zohlednit růst cen pro domácnosti důchodců a jen třetina růstu reálných mezd místo poloviny. Protože reálné mzdy nerostou, předpoklad je, že v roce 2024 a i v dalších letech nebude z tohoto důvodu vyplaceno nic. V tuto chvíli je jisté jen zvýšení základní výměry o 360 Kč na 4400 Kč měsíčně od ledna 2024. Mimořádná valorizace je stále vázána na podmínku inflace nejméně 5 % od posledního přidání. Podle odhadů má reflektovat 60 % cen. Bude jen dočasným přídatkem složeným z fixní části pro všechny a z části závislé na procentní výměře a vyplácet se bude jen do nejbližší řádné lednové valorizace.

Minimální starobní důchod, který dnes sestává ze základní výměry 4040 Kč a minimální procentní výměry 770 Kč, od roku 2025 přesáhne 8000 korun, protože minimální procentní výměra stoupne na 10 % průměrné mzdy. Pro ilustraci: pokud by změna platila již nyní, činil by minimální starobní důchod 8080 Kč (= 4040 Kč základní výměry + 4040 Kč procentní výměry).

Předčasný starobní důchod se mění v parametrech uvedených v následující tabulce:

Do září 2023

Důchodový věk pod 63 let: nárok vznikne nejdříve 3 roky před důchodovým věkem

Důchodový věk nad 63 let: nárok vznikne nejdříve 5 let před důchodovým věkem + věk min.60 let

Valorizace procentní výměry do dosažení důchodového věku: ano

Krácení výpočtového základu pro procentní výměru za předčasnost: 0,9 % za prvních 360 dnů, 1,2 % za dalších 361 - 720 dnů, 1,5 % za dalších 721 a více dnů

Možnosti výdělku:

u dohody o pracovní činnosti do 4 000 Kč měsíčně
u dohody o provedení práce do 10 000 Kč měsíčně
u OSVČ zisk maximálně 96 777 Kč za rok - platí pro rok 2023
u příležitostné činnosti do 30 000 Kč ročně
u příjmů z pronájmu bez omezení
nelze pobírat podporu v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci

Od října 2023

Nárok vznikne všem nejdříve 3 roky před důchodovým věkem
Valorizace procentní výměry do dosažení důchodového věku: ne
Krácení výpočtového základu pro procentní výměru za předčasnost:
1,5 % za každých započatých kalendářních 90 dnů
Možnosti výdělku: stejné jako shora s výhradou změny limitů výdělku

Do září 2024

Minimální doba pojištění = 35 let

Od října 2024

Minimální doba pojištění = 40 let s výjimkou náročných profesí

Pro úplnost dodejme, že u Ústavního soudu od jara stále leží ústavní žaloba na omezení mimořádné valorizace z června 2023 a že opozice zde chce napadnout i tuto poslední novelu, protože byl podle ní porušen princip očekávání v případě omezení odchodů do předčasného důchodu.

Další změny se týkají dvou dávek státní sociální podpory. Poslanci schválili navýšení rodičovského příspěvku o 50 tisíc korun na dítě, a to striktně od roku 2024 - týká se tedy rodičů dětí narozených od 1. ledna 2024. Celková částka příspěvku tak bude 350 tisíc korun na jedno dítě (u vícerčat zvýšení o 75 tisíc korun, celková částka bude 525 tisíc korun). Maximální doba čerpání se naopak zkrátí na tři roky. Prodlouží se také doba poskytování náhradního výživného ze dvou let na čtyři roky.

A ještě informace k daním, aby nedocházelo k nedorozumění v zamýšleném rušení daňových slev tzv. konsolidačním balíčkem, který se stále projednává. Základní sleva na poplatníka, sleva na invaliditu a sleva pro držitele průkazu ZTP/P zůstávají beze změn. Základní roční sleva na poplatníka je 30 840 Kč, sleva na invaliditu v 1. a 2. stupni je 2 520 Kč, ve 3. stupni činí 5 040 Kč a sleva na držitele průkazu ZTP/P je 16 040 Kč. Balíček počítá jen se zrušením slevy na studenta a za umístění dítěte v předškolním zařízení a dále s omezením slevy na manželku nebo manžela s příjmy z výdělečné činnosti do 68 000 Kč ročně. Slevu nově mají dostat jen ti, kteří mají manželku nebo manžela s příjmy do 68 000 ročně a současně pečují o dítě do tří let věku. Z vypočtené daně lze takto odečíst 24 840 korun za rok a jde-li o manželku nebo manžela s průkazem ZTP/P, zvyšuje se tato částka na dvojnásobek, tj. na 49 680 korun ročně. Nová pravidla se mají vztahovat až na příjmy nabyté v roce 2024.

Totožnost: čím a kdy se prokazuje

K prokázání totožnosti občana České republiky je určen zejména občanský průkaz. Podle zákona o občanských průkazech je veřejnou listinou, kterou občan prokazuje své jméno, příjmení, podobu a státní občanství České republiky, jakož i další údaje v ní zapsané podle tohoto zákona. Jako průkaz totožnosti lze využít i pas. Průkazem osoby zdravotně postižené, který je také veřejnou listinou, je možné prokázat totožnost v soukromoprávní oblasti za předpokladu, že obsahuje podobenku svého držitele a že ho druhá strana akceptuje. Obdobně také jiným dokladem, například řidičským průkazem či služebním průkazem.

Požadovat prokázání totožnosti je v řadě případů zákonnou povinností. Například podle předpisů proti praní špinavých peněz tuto povinnost mají banky, investiční společnosti, pojišťovny, auditoři, daňoví poradci, advokáti nebo účetní, kteří musí identifikovat každou osobu při obchodu v hotovosti v hodnotě 10 000 EURO a více. Kromě toho je prokázání totožnosti potřebné při uzavření řady smluv, typicky pracovní smlouvy, smlouvy o ubytování, u smluv s bankou, operátorem či s dodavatelem energií. Je také nezbytné při ověření pravosti podpisu. Lze požadovat i zjištění totožnosti návštěvníka objektu, který není určen k běžným návštěvám veřejnosti, například výrobní zařízení nebo kancelářská budova.

Ministerstvo vnitra vede všem přístupnou databázi již neplatných občanských průkazů, cestovních pasů a zbrojních průkazů. Jsou v ní například i občanské průkazy těch, jimž byl z moci úřední zrušen trvalý pobyt.

Pokud jde o pořizování kopií průkazu totožnosti, platí zákaz pořizovat jakýmkoliv prostředky kopie těchto průkazů bez prokazatelného souhlasu občana, kterému byl průkaz vydán, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak (v praxi jde o zcela specifické případy). Je protiprávním jednáním, je-li souhlasem s pořízením kopie podmiňováno poskytnutí nějaké služby. Výjimkou jsou smlouvy uzavírané na dálku. Každý, kdo je požádán o to, aby umožnil pořídit kopii svého průkazu totožnosti, se může v první řadě dotázat, zda je požadavek vznášen na základě zákona nebo zda má jít o pořízení kopie na základě dobrovolného souhlasu, a pokud ano, jaké jsou pro to důvody a jaké jsou důsledky odmítnutí. Dále se může zeptat, zda je pořízení kopie pro ověření jeho totožnosti nezbytné a zda v osobním styku nepostačí předložení originálu dokladu k nahlédnutí.

Zdroj: Úřad pro ochranu osobních údajů, celý text zde:

https://www.uoou.cz/assets/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=50175

Práva a povinnosti cestujících v železniční přepravě

Dne 7. června letošního roku nabylo účinnosti přepracované znění nařízení EU o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě (nařízení 2021/782 z 29. dubna 2021).

Nová pravidla se týkají všech cestujících, největší změny však pocítí především cestující se zdravotním postižením.

Nejzásadnější změna se týká lhůty, ve které je možné požádat o asistenci při nástupu a výstupu a při orientaci po železniční stanici. Doposud bylo nutné o asistenci požádat 48 hodin před odjezdem, nově dle nařízení postačí požádat 24 hodin před odjezdem. Některé státy mohou až do 30. června 2026 uplatňovat výjimku, kdy je nutné nahlásit potřebu asistence nikoliv 24 hodin před odjezdem, ale 36 hodin před odjezdem. Této výjimky využila i Česká republika,

novelizovaný zákona o drahách, který práva a povinnosti cestujících upravuje nabyt účinnosti 1. října 2023.

V případě, že o asistenci není z jakéhokoliv důvod předem požádáno, vynaloží dopravce a provozovatel stanice veškeré potřebné úsilí, aby poskytli pomoc takovým způsobem, aby člověk se zdravotním postižením mohl daným spojem cestovat. To je novinka, protože dle předchozího nařízení stačilo v těchto situacích poskytnout informaci s nejbližší obsluhovanou stanicí a dostupnou pomocí.

Asistence musí být poskytována bezplatně. Pokud cestujete s několika dopravci, stačí asistenci objednat pouze jednou, kdy dojde k předání informací.

V současné době si asistenci můžete objednat například prostřednictvím formuláře, který je dostupný na internetových stránkách <https://oneticket.cz/assistance> nebo prostřednictvím telefonního čísla: 222 266 755.

Nařízení dále říká, že se pomoc poskytuje za podmínky, že se člověk s postižením dostaví na určené místo v čase stanoveném železničním podnikem nebo provozovatelem stanice, který pomoc poskytuje. Stanovený čas nesmí činit více než 60 minut před časem odjezdu podle jízdního řádu. Pokud není stanoven čas, do kterého se má člověk se zdravotním postižením dostavit na určené místo, musí se dle nařízení dostavit nejpozději 30 minut před časem odjezdu dle jízdního řádu.

Co dalšího přináší revidované nařízení?

Jestliže dopravce nebo provozovatel stanice způsobí ztrátu nebo poškození vybavení pro mobilitu (vozíky, berle, bílé hole atd.) nebo ztrátu či zranění vodícího či asistenčního psa, musí tuto škodu bez zbytečného odkladu nahradit. Odškodnění zahrnuje náklady na nahrazení nebo opravu ztraceného nebo poškozeného vybavení pro mobilitu, náklady na nahrazení asistenčního či vodícího psa nebo na ošetření jeho zranění a přiměřené náklady na dočasné nahrazení vybavení pro mobilitu nebo asistenčních či vodících psů. Jak z výše uvedeného vyplývá, ztráta nebo poškození musí být způsobeno přímo ze strany dopravce či provozovatele stanice, jinými slovy mu musí být prokázána vina.

Nařízení též vyžaduje, aby zaměstnanci, kteří přímo asistují cestujícím se zdravotním postižením, absolvovali školení týkající se zdravotního postižení.

Za Sociálně-právní poradnu Václava Baudišová a Nicole Fryčová

Plán akcí na měsíc listopad a prosinec 2023

Den otevřených dveří

pondělí 6. listopadu 2023 od 10:00 do 15:00 hodin

sídlo odbočky Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Den nevidomých

sobota 11. listopadu 2023 od 10:00 do 14:00 hodin

Slavnostní zasedání Oblastního shromáždění v Hotelu Kladno na náměstí Sítná 3113 v prvním patře.

Z důvodu výběru členského poplatku 100,- Kč na rok 2024, členského příspěvku na činnost v minimální výši 20,- Kč a příspěvku na oběd ve výši 150,- Kč prosíme o příchod od 9:15, aby bylo možné včasné zahájení oficiálního programu.

Hosty letošního Dne nevidomých budou MUDr. Martin Čepelík – hudební vystoupení a pan Michal Šíma, vedoucí krajského ambulantního střediska Tyfloservisu, o.p.s. pro Prahu a střední Čechy.

Mikulášská zábava

pátek 1. prosince 2023 od 17:00 do 20:00 hodin

Akce se bude konat tradičně v Pivnici u Matěje, Hřebečská 2716 v Kladně, o hudbu se postará paní Dáša s kapelou, vstupné 50,- Kč.

Vánoční posezení

čtvrtek 21. prosince 2023 od 14:00 hodin

sídlo odbočky Hřebečská 2678, 272 01 Kladno

Jde o poslední letošní akci, na kterou jste všichni srdečně zváni.

Zajímavosti na říjen a listopad

Když se řekne Samhain.....

Samhain je podzimní svátek mrtvých a nachází se na půli cesty mezi podzimní rovnodenností a zimním slunovratem.

Slaví se 31. října. Samhain je keltský Nový rok, kdy zkracování dní a umírající rostlinstvo poukazují na konec předcházejícího roku a začátek roku nového.

Je to také čas dlouhého zimního spánku a skrytých změn kolem nás. Je to nejlepší čas dokončit vše staré a vytvořit prostor pro nové začátky. Je to období, kdy musíme pustit vše, co nám již neslouží, i kdyby to bylo to, co nám dává zázemí a pocit bezpečí.

Je to čas, kdy se závoj mezi viditelným a neviditelným světem ztenčí a nadpřirozené síly proudí touto trhlinou do našeho světa. Je to čas, kdy musíme stanout tváří v tvář svým démonům a strachům.

Chceme-li si promluvit se svými zesnulými předky – Samhain je období, kdy nejlépe uslyšíme jejich hlas. Je to výborný čas na magii, věštění a rituály.

Je to čas, když se musíme podívat na sebe, přehodnotit svůj způsob života a upřímně se zeptat, zda žijeme v souladu sami se sebou a se svou duší.

Staré přísloví hlásí, že „smysl pozemské cesty je prožít narození a smrt, a pochopit, že láska je silnější než obojí“. O Samhainu máme možnost se podívat sami na sebe a pustit vše, co není láska a co nám nepatří.

Pranostiky na listopad známé, méně známé, pravdivé, legrační...najdete mezi nimi svou oblíbenou?

Teplý říjen – studený listopad.

V listopadu hřmí – sedlák vesnou sní.

Listopadové hřmění pšenici ve zlato mění.

Když ještě v listopadu hřmívá, úrodný rok nato bývá.

Když krtek v listopadu ryje, budou na Vánoce létat komáři.

Stromy-li v listopadu kvetou, sahá zima až k létu.

Padá-li listí v listopadu, jistě brzy přijde led, ale dlouho nepobude.

Když dlouho listí nepadá, tuhá zima se přikrádá.

Když se v listopadu hvězdy třpytí, mrazy se brzo uchytí.

Studený listopad – zelený leden.

Listopadové sněžení neškodí vůbec osení.

Jestliže sníh listopadový dlouho zůstane, více než hnůj polím prospěje.

Když napadá sníh na zelené listí, bude tuhá zima.

V listopadu příliš mnoho sněhu a vody, to známka příští neúrody.

Jaké povětrí jest v listopadu, takové má býti měsíce března roku budoucího.

Jaký listopad, takový březen.

Narozeniny v říjnu oslavili

Věra Fečkaninová
Terézia Hladíková
Miroslav Hladík
Jaroslav Čedík
Vladimír Geyer

Srdečně blahopřejeme!

Zapsala: Petra Kaštánková, 1. listopadu 2023